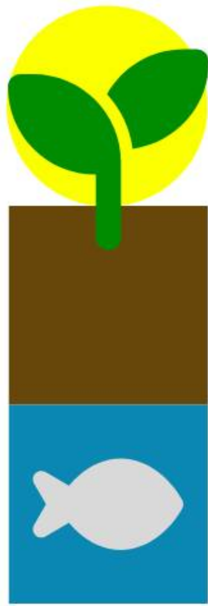
ỤKPỤRỤ AKWỤKWỌ NSỌ NKE ỌRỤ UGBO

BIBLICAL PRINCIPLES OF AGRICULTURE

Akpọ-kwa-la ọlu di ike asì,
na ọlu-ubi asì, nke Onye
kachasi ihe nile elu doziri.
Saịrak 7:15

Otu esi ewedata ọnụ ahịa nri

Machibidoro ihe ndị gba ọtọ na ihe ndị na-akpali agụụ mmekọahụ na fim n'ihi na ụdị ntụrụndụ ndị a ga-akpata ụnwụ nri. (Tobit 4:13)
Ụnwụ ga-abawanye ọnụ ahịa nri nke ukwuu. (2 Ndị Eze 6:25)
Ejila igbo onwe gị agụụ mmekọahụ n'ihi na ọ ga-eme ka ị dị umengwụ. (Amamihe nke Solomon 3:14, Ilu 24:30-34)
Mee atumatu nke Ọ DỊGHỊ ỌRỊGHỊ rie. (2 Ndị Tesalonaịka 3:10)

Bulienụ akụrụngwa sitere n'okike. Kenye ala dị n'akụkụ osimiri maka ọrụ ugbo. Mee pọmpụ mmiri ma ọ bụ olulu mmiri maka ezinụlọ ọ bụla karịsịa maka ndị dị anya na osimiri. (Aịsaịa 32:20)
Na-anakọta mmiri ozuzo. (Levitikọs 26:3-5)
Izu ehi. (Ilu 14:4)

Kwalite ịdị ukwuu na uru nke ọrụ ugbo. (Leta nke Aristias 5:9-10, 13)
Gbaa ụmụ amaala ume ịkọ nri nke ha. (Ilu 6:6-8, Ilu 27:23-27)
Obodo ọbụla kwesiri ibute nri nke ya. (Jenesis 41:48)

Pentateuch

Chineke we si, Ka ala pua ahihia ndu, ihe-ọkukú nke nāmiputa nkpuru-ọghigha, na osisi nkpuru nke nāmi nkpuru di iche iche, nke nkpuru-ọghigha-ya di nime ya, n'elu uwa: o we di otú a. Ala we weputa ahihia ndu, ihe-ọkukú nke nāmiputa nkpuru-ọghigha di iche iche, na osisi nke nāmi nkpuru, nke nkpuru-ọghigha-ya di nime ya, di iche iche: Chineke we hu na ọ di nma. Chineke we si, Le, enyewom unu ihe-ọkukú ọ bula nke nāmi nkpuru, nke di n'elu uwa nile, na osisi ọ bula, nke nkpuru osisi nāmiputa nkpuru-ọghigha di nime ya; gi ka ọ gāburu unu ihe-oriri. Jenesis 1:11-12,29

Chineke we si, Ka ayi me madu n'onyinyo-ayi, dika oyiyi-ayi si di: ka ha nwe kwa ike n'aru azù nke oké osimiri, na n'aru anu-ufe nke elu-igwe, na n'aru anu-ulo, na n'aru uwa nile, na n'aru ihe nile ọ bula nākpu akpu nke nākpu akpu n'elu uwa. Chineke wee kee mmadụ n'onyinyo ya, n'onyinyo Chineke ka o kere ya; nwoke na nwayi ka O kere ha. Chineke we gọzie ha, Chineke we si ha, Muanu ọmùmù, banu uba, juputa uwa, buda ya n'okpuru: nwe-kwa-nu ike n'aru azù nke oké osimiri, na n'aru anu-ufe nke elu-igwe, na n'aru ihe ọ bula di ndu nke nākpu akpu n'elu uwa. Jenesis 1:26-28

Jehova, bú Chineke, we me ka osisi ọ bula si n'ala pue, bú nke anāchọsi ike n'ile anya, nke di kwa nma ihe-oriri; osisi nke ndu di kwa n'etiti ubi a aḅara ogige, na osisi nke ima ezi ihe na ihe ọjọ. Jenesis 2:9

Ọ we si Adam, N'ihi na i gewo nti n'olu nwunye-gi, i we rie nkpuru sitere n'osisi ahu, nke M'nyere gi iwu bayere ya, si, Gi erila nkpuru sitere na ya: onye anābu ọnu ka ala bu n'ihi gi; n'ihe-nḅu ka i gēri ufọdu nime ya ubọchi nile nke ndu-gi; Ogwu na uke ka ọ gēmuputa-kwa-ra gi; i gēri kwa ihe-ọkukú nke ubi; N'ọsusọ iru-gi ka i gēri nri, rue mḅe i gālaghachi n'ala; n'ihi na ọ bu nime ya ka eweputara gi: n'ihi na ájá ka i bu, ọ bu kwa ájá ka i gālaghachi. Jenesis 3:17-19

Jehova, bú Chineke, we zilaga ya n'ubi Iden aḅara ogige, ilu ọlu ala ahu nke esiri na ya weputa. Jenesis 3:23

Aisak we ghara nkpuru n'ala ahu, nata n'arọ ahu ọgu ọgu ise: Jehova we gọzie ya. Jenesis 26:12

Ma uḅu a, ka Fero leputa nwoke nwere uche nke mara ihe, do ya onye-isi ala Ijipt. Ka Fero me nka, ka o me kwa ndi-nlekọta ala nka, were kwa otù uzọ n'uzọ ise nke ala Ijipt rigo n'arọ asa ahu anēriju afọ. Ka ha chikọta kwa ihe-oriri nile nke ezi arọ ndia nke nābia, tukwasi ọka n'okpuru aka Fero, ka ha debe kwa nri n'obodo nile. Ma ihe-oriri ahu gābu ihe-nkwakọba nye ala rue arọ asa nke oké unwu ahu, nke gādi n'ala Ijipt; ka ala ahu we ghara ila n'iyì site n'oké unwu. Jenesis 41:33-36

O we chikọta ihe-oriri nile nke arọ asa ahu nke di n'ala Ijipt, tiye ihe-oriri n'obodo nile: ihe-oriri nke ubi nke di obodo ọ bula buruburu, o tiyere ya n'otù ya. Jenesis 41:48

Ma arọ asa nke oké unwu malitere ibia, dika Josef siri: ma oké unwu ahu di n'ala nile; ma nri di n'ala Ijipt nile. Ma mḅe agu nāgu ala Ijipt nile, ndi Israel we tikue Fero inye ha nri: Fero we si ndi Ijipt nile, Jekuru Josef; ihe Ọ nāsi unu, me. Jenesis 41:54-55

Josef we were nri zùa nna-ya, na umu-nne-ya, na ulo nna-ya nile, dika aḅuru nile ha si di. Ma ọ dighi nri di n'ala ahu nile; n'ihi na oké unwu ahu di arọ́ nke-uku, ala Ijipt na ala Kenean nile we daa n'iyì n'ihi oké unwu ahu. Josef we chikọta ego nile nke achọtara n'ala Ijipt, na n'ala Kenean, bayere ọka nke ha zutara: Josef we chibata ego ahu n'ulo Fero. Ma mḅe ego kọrọ n'ala Ijipt, na n'ala Kenean, ndi Ijipt nile we biakute Josef, si, Nye ayi nri: n'ihi na gini mere ayi gānwu n'iru Gi? n'ihi na ego ada ada. Josef we si, Nyenu anu-ulo-unu; M'gēnye kwa unu n'ihi anu-ulo-unu, ma ọ buru na ego agwu. Ha we butere anu-ulo-ha biakute Josef: Josef we nye ha nri n'ọnọdu inyinya na ìgwè ewu na aturu na anu-ulo nke ìgwè ehi na inyinya-ibu: o we were nri zùa ha nye anu-ulo-ha nile n'arọ ahu. Ma mḅe arọ ahu gwusiri, ha biakutere ya n'arọ nke-abua, si ya, Ayi agaghi-ezonari ya n'iru onye-nwem, na ego-ayi gwusiri; Onye-nwem nwe-kwa-ra ìgwè anu-ulo-ayi; ọ dighi ihe fọduru n'iru onye-nwem, ma-ọbughi aru-ayi, na ala-ayi: n'ìhi gini ka ayi gānwu n'anya-gi, ma ayi onwe-ayi ma ala-ayi? zụtara ayi na ala-ayi n'ọnọdu nri, ayi na ala-ayi gābu-kwa-ra Fero orù: nye kwa ayi nkpuru-ọghigha, ka ayi we di ndu, ghara inwu, ka ala-ayi we ghara itisa. Josef we zụtara Fero ala Ijipt nile; n'ihi na ndi Ijipt rere nwoke ọ bula ala-ubi-ya, n'ihi na oké unwu ahu di ike n'aru ha: ala ahu we ghọrọ Fero. Ma ndi Israel, o mere ka ha je biri n'obodo nile site n'otù nsọtu ókè-ala Ijipt we rue nsọtu-ya ọzọ. Jenesis 47:12-21

Josef we si ndi Israel, Le, azutawom unu ta na ala-unu nye Fero: le, le, nkpuru-ọghigha di unu, unu gāgha kwa ala ahu. Ọ gēru kwa, n'ihe-ọmume, na unu gēnye Fero otù uzọ n'uzọ ise, uzọ anọ gābu kwa unu onwe-unu, maka nkpuru ubi, na ibu ihe-oriri-unu, na ibu ulo-unu, na ibu ihe-oriri nke umu-ntakiri-unu. Jenesis 47:23-24

arọ isi ka i gāgha kwa ala-gi, chikọta nkpuru-ya: ma n'arọ nke-asa ka i gēme ka ọ zuru ike, dina du du; ka ndi-oḅeye nke ndi-gi we rie: ihe ha rapuru anu-ọhia gēri kwa. Otú a ka i gēme kwa ubi-vine-gi, na ubi-olive-gi. Ọpụpụ 23:10-11

Jehova, bú Chineke-unu, ka unu gēfè, Ọ gāgọzi kwa nri-gi na miri-gi; M'gēwepu kwa ọria n'etiti gi. Ọpụpụ 23:25

Ma mḅe unu nēwe ihe-ubi nke ala-unu, unu eweghachila nkuku nile nke ubi-gi, ekpokọta-kwa-la ichikọ nke owuwe-ihe-ubi-gi. Ma i tụtụkọtala ubi-vine-gi, ekpokọta-kwa-la nkpuru-vine ọ bula nke

ubi-vine-gi; oḅeye na ọbìa ka i gārapuru ha: Mu onwem bu Jehova, bú Chineke-unu. Levitikọs 19:9-10

Unu gēdebe kwa ukpurum nile. Ekwela ka anu-ulo-gi di n'ụdị di iche iche: aghala nkpuru agwara agwa n'ubi-gi; Levitikọs 19:19

Ma mḅe unu gābà n'ala ahu, ku kwa osisi nile ọ bula ibu ihe-oriri, unu gāgu kwa nkpuru-ya n'ebighi úgwù: arọ atọ ka ọ gādiri unu ka ebighi úgwù ka ọ gādi: agaghi-eri ya. Levitikọs 19:23

Ma mḅe unu nēwe ihe-ubi nke ala-unu, emela ka nkuku ubi-gi nile di ọcha mḅe i nēwe ihe ubi, ekpokọta-kwa-la ichikọ nke owuwe-ihe-ubi-gi: oḅeye na ọbìa ka i gārapuru ha: Mu onwem bu Jehova, bú Chineke-unu. Levitikọs 23:22

Afọ isii ka ị ga-agha mkpụrụ n'ubi gị, afọ isii ka ị ga-akwacha ubi-vine gị, chikọta mkpụrụ ya; Ma n'arọ nke-asa ka ubọchi-izu-ike nke izu-ike gādiri ala ahu, ubọchi-izu-ike diri Jehova: agha-kwa-la ubi-gi, akwacha-kwa-la ubi-vine-gi. Levitikọs 25:3-4

Jubile arọ nke-iri-na-abua ahu gāburu unu: unu aghaghi nkpuru, unu ewe-kwa-la ihe-ubi nke nēpu n'onwe-ya nime ya, unu achikọta-kwa-la nkpuru-vine nime ya nke osisi vine-gi nke edoziworo. N'ihi na jubile ka ọ bu; nsọ ka ọ gāburu unu: unu gēri ihe-ọmume-ya n'ọhia. Levitikọs 25:11-12

N'ihi nka ka unu gēme ukpurum nile, debe kwa ikpém nile, me ha; unu gēbi kwa n'ala ahu na ntukwasi-obi. Ala gāmi kwa nkpuru-ya, unu gēriju kwa afọ, biri nime ya na ntukwasi-obi. Ma ọ buru na unu asi, Gini ka ayi gēri n'arọ nke-asa? le, ayi agaghi-agha nkpuru, ayi agaghi-ekpokọta kwa ihe-ọmume-ayi: M'gēnye kwa ngọzim iwu n'aru unu n'arọ nke-isi, ọ gāmi kwa nkpuru arọ atọ. Unu gāgha kwa nkpuru n'arọ nke-asatọ, rie kwa nkpuru ochie rue arọ nke-iteghete; rue mḅe nkpuru-ya gābata, unu gēri ufọdu nime ihe-nkwakọba ochie. Levitikọs 25:18-22

Ọ buru na unu ejeghari n'ukpurum nile, we debe ihe nile M'nyere n'iwu, we me ha; M'gēnye kwa unu miri-ozuzo na mḅe-ya, ala gāmi kwa ihe-ọmume-ya, osisi ọhia gāmi kwa nkpuru-ha. Nzọcha-ọka-unu gēru kwa n'ubi-nkpuru-vine, nkpuru-vine gāru kwa mḅe aghaghi-agha: unu gēriju kwa nri-unu, biri n'ala-unu na ntukwasi-obi. Levitikọs 26:3-5

Ma otù uzọ n'uzọ iri nile nke ala, site na nkpuru ala, ma-ọbu nke sitere na nkpuru osisi, ọ bu ihe Jehova nwere: ihe nsọ diri Jehova. Levitikọs 27:30

N'ihi na Jehova, bú Chineke-gi, nēme ka i ba n'ezi ala, bú ala isi-iyi miri, nke isi-iyi na oḅu-miri, nēsi na ndagwurugwu na ugwu ntà puta; Ala nke ọka wheat, na ọka barley, na osisi vine, na osisi fig, na pomegranate; ala nke manu olive, na manu-aṅu; Ala nke i gēri nri nime ya nādighi ukọ, ọ dighi ihe ọ bula gākọ gi nime ya; ala nke nkume-ya bu ígwè, nke i gēsi kwa n'ugwu ntà ya gwuru ọla. Mḅe i riworo ihe rijue afọ, i gāgọzi kwa Jehova, bú Chineke-gi, bayere ezi ala ahu nke O nyeworo gi. Deuterọnọmi 8:7-10

Ọ gēru kwa, ọ buru na unu ege nti nti n'ihe nile M'nyere n'iwu nke mu onwem nēnye unu n'iwu ta, ka unu hu Jehova, bú Chineke-unu, n'anya, na iji obi-unu nile na nkpuru-obi-unu nile fè Ya òfùfè, na M'gēnye gi miri-ozuzo nke ala-unu n'oge-Ya, miri-ozuzo mbu na miri-ozuzo nke-ikpe-azu, ka i we

chikọta ọka-gi na manya-vine-gi na manu-gi. M'gēzite kwa anu-ulo-gi ahihia n'ọhia-gi, ka i we rie, riju kwa afọ. Deuterọnọmi 11:13-15

I ghaghi inye otù uzọ n'uzọ iri nke ihe-ọmume nile nke nkpuru-gi, nke ubi-ya nāmuputa kwa-arọ. Deuterọnọmi 14:22

Aghala nkpuru ubi-vine-gi: ka ewe ghara imeru nkpuru nke nkpuru-ọghigha-gi nke i kuworo na nkpuru ubi-vine-gi. Deuterọnọmi 22:9

Mḅe i nēbipu owuwe-ihe-ubi-gi n'ubi-gi, i we chezọ ùkwù ọka n'ubi, ejela iweta ya: ọbìa na nwa-nḅei na nwayi di-ya nwuru ka ọ gādi: ka Jehova, bú Chineke-gi, we gọzie gi n'omume aka-gi nile. Deuterọnọmi 24:19

Ọ gēru kwa, ọ buru na i ge nti nke-uku n'olu Jehova, bú Chineke-gi, idebe na ime ihe nile O nyere n'iwu nke mu onwem nēnye gi n'iwu ta, na Jehova, bú Chineke-gi, gēme ka i di elu kari mba nile nke uwa: ngọzi ndia nile gābiakute kwa gi, we rute gi, ọ buru na i ge nti olu Jehova, bú Chineke-gi. Ngọzi ka i gābu n'obodo, onye agọziri agọzi ka i gābu kwa n'ọhia. Ngọzi gādiri nkpuru nke afọ-gi, na nkpuru ala-ubi-gi, na nkpuru nke anu-ulo-gi, na ihe-ọmume nke ehi-gi, na ìgwè ewu na aturu-gi. Ngọzi gādiri nkata-gi na ihe-nchikọta-gi. Deuterọnọmi 28:1-5

Jehova gēme kwa ka i ba uba n'ezi ihe, nime nkpuru nke afọ-gi, na nime nkpuru nke anu-ulo-gi, na nime nkpuru ala-ubi-gi, n'ala ahu nke Jehova ṅuru nna-gi-hà iyi inye gi. Jehova gēmeghe-kwa-ra gi ezi àkù-Ya, bú elu-igwe, inye ala-gi miri-ozuzo na mḅe-ya, na igọzi ọlu aka-gi nile: i gēbinye kwa ọtutu mba ihe-ibe, ma i gaghi-aḅata ihe. Deuterọnọmi 28:11-12

Akụkọ ihe mere eme

Ma gi onwe-gi, na umu-gi ndikom, na ndi-orù-gi, gālu ya ala-ubi, i gēwebata kwa nkpuru-ọghigha, ka nwa onye-nwe-gi we nwe nri ọ gēri: ma Mefiboshet nwa onye-nwe-gi gēri nri na table nkem mḅe nile. Ma Ziba nwere umu-ndikom iri na ise na orú ndi-orù. 2 Samuel 9:10

Oké unwu we di na Sameria: ma, le, ha nānọchigide ya n'agha, rue mḅe erere isi inyinya-ibu ọgu ọla-ọcha anọ, na otù uzọ n'uzọ anọ nke kab nsị nduru n'ego ọla-ọcha ise. 2 Ndị Eze 6:25

O we nye ndi bi na Jerusalem iwu ka ha nye òkè ndi-nchu-àjà na ndi Livai, ka ha we di ike n'iwu Jehova. Ma mḅe okwu ahu ruru n'èzí, umu Israel wetara n'uba, nkpuru mbu nke ọka, na manya-vine, na manu, na manu-aṅu, na nke ihe-omume nile nke ubi; ha webata-kwa-ra otù uzọ n'uzọ iri nke ihe nile nke-uku. Ma umu Israel na Juda, bú ndi bi n'obodo nile nke Juda, ha bubata-kwa-ra otù uzọ n'uzọ iri nke ìgwè ehi na aturu, na otù uzọ n'uzọ iri nke ihe nsọ nke edoro nsọ nye Jehova, bú Chineke-ha, tukwasi ha n'obo. 2 Ihe E Mere 31:4-6

na iweta nkpuru mbu nke ala-ayi, na nkpuru mbu nke nkpuru nile nke osisi nile, kwa-arọ, rue ulo Jehova: ọzọ kwa, bú umu eburu uzọ mu nke umu-ayi ndikom, na nke anu-ulo-ayi, dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, na umu eburu uzọ mu nke ìgwè ehi-ayi na nke ìgwè ewu na aturu-ayi, ibubata n'ulo Chineke-ayi, nye ndi-nchu-àjà ndi nēje ozi n'ulo Chineke-ayi, ka ayi we me kwa àjà-nbuli nke uzọ nke Chineke-ayi: na nkpuru nke osisi nile ọ bula, na manya-vine na manu, nye ndi-nchu-àjà, rue ime-ulo

nile nke ulo Chineke-ayi; ọ bu kwa ndi Livai otù uzọ n'uzọ iri nke ala-ayi, ka ndi Livai we nwe otù uzọ n'uzọ iri n'obodo nile nke ubi-ubi-ayi. Onye-nchu-àjà, bú nwa Eron, gānọye-kwa-ra ndi Livai, mḅe ndi Livai nānara otù uzọ n'uzọ iri: ndi Livai gēweta kwa otù uzọ n'uzọ iri nke otù uzọ n'uzọ iri rue ulo Chineke-ayi, rue ime-ulo, rue ulo-àkù. N'ihi na umu Israel na umu Livai gēweta nso onyinye-inata-iru-ọma nke ọka, na nke manya-vine ọhu, na manu, n'ime-ulo, ebe ihe nke ebe nsọ di, na ndi-nchu-àjà ndi nēje ozi, na ndi-ọnu-uzọ-ama, na ndi-ọbù-abù: ma ayi agaghi-arapu ulo Chineke-ayi. Nehemiah 10:35-39

Abụ

Chineke ka m'gāchọ, ọ bu kwa Chineke ka m'gēnye okwum: Onye nēme ihe uku na ihe anāchọputaghi; ihe ebube nādighi-agu ọnu-ọgugu: Onye nēnye miri-ozuzo n'elu uwa, nēzite kwa miri n'ubi: Job 5:8-10.

I mere ya ka ọ buru onye-isi ọlu aka-Gi abua; I tiyewo ihe nile n'okpuru ukwu-Ya abua: aturu na ìgwè ehi nile, e, na anu-ọhia; Anu-ufe nke elu-igwe, na azù nke oké osimiri, na ihe ọ bula nke nāgabiga n'uzọ nile nke oké osimiri nile. Jehova, bú Onye-nwe-ayi, Le ka aha-Gi si di nma n'uwa nile! Abụ Ọma 8:6-9

Ọ nēme ka ahihia pue nye anu-ulo, Na ihe-ọkukú n'ihi òfùfè madu: Ka o we me ka nri si n'ala puta; Na manya-vine nke nēme ka obi madu ṅuria, Na manu ime ka iru-ya muputa, na nri nke nēme ka obi madu di ike. Abụ Ọma 104:14-15

Ọ nēme ka ọzara ghọ miri guzoro ọtọ, Ọ nēme kwa ka ala-akọrọ ghọ miri-iyi. + Ọ bụkwa n’ebe ahụ ka Ọ na-eme ka ndị agụụ na-agụ biri, + ka ha wee dozie obodo ebe obibi; Gha kwa ubi-ubi, ku kwa ubi-vine, ka ha we mia nkpuru-ọghigha. Ọ nāgọzi kwa ha, ka ha we ba uba nke-uku; Ọ dighi-ekwe kwa anu-ulo-ha ka ha ḅulata. Abụ Ọma 107:35-38

Jekuru ndanda, onye umengwụ; tukwasinu uche n'uzọ-ya nile, nwe-kwa-nu uche: Onye nēnweghi onye-ndú, ma-ọbu onye-ndú, ma-ọbu onye-ndú, Ọ nēdozi nri-ya na mḅe okpom-ọku, Ọ nāchikọta kwa nri-ya na owuwe-ihe-ubi. Ilu 6:6-8

Onye nāchikọta n'oge okpomọkụ bu nwa mara ihe: Ma onye nāraru ura n'owuwe-ihe-ubi bu nwa nēweta ihere. Ilu 10:5

Onye nākọ ala-ubi-ya gēju nri afọ: Ma onye nējeso ndi-efu bu uche-ihe-nzuzu. Ilu 12:11

Ọtutu ihe-oriri di n'ubi ndi-oḅeye: Ma ọ di nke nēbibi n'ihi unwu ikpe. Ilu 13:23

Ebe ọ dighi ehi nādighi, ebe-ndina di ọcha: Ma ọtutu uba di n'ike ehi. Ilu 14:4

Onye umengwụ agaghị akọ ubi n'ihi oyi; ya mere ọ ga-arịrịọ na owuwe ihe ubi, ma ọ nweghị ihe ọ bụla. Ilu 20:4

N'akuku ubi onye-ume-ngwu ka m'jere, na n'akuku ubi-vine nke madu amam-ihe; Ma, le, ogwu ka amaworo ya nile, akwu kpuchi-kwa-ra iru-ya, a kwatuwo kwa mḅidi nkume. M'we hu, le kwa ya

anya nke-ọma: M'we hu ya, nara ndu. Ọzọ kwa, ura ntà, irọ-ura ntà, nḅochi ntà nke aka abua dina ala: otú a ka oḅeye-gi gābia dika onye nēje ije; Ọkpara-gi kwa dika onye-agha. Ilu 24:30-34

Di-kwa-nu ike imara ọnọdu nke ìgwè ewu na aturu-gi, Ma legide ìgwè ehi-gi nile anya nke-ọma. N'ihi na àkù adighi-adi rue mḅe ebighi-ebi: Ma okpu-eze, ọ̀ gādiru ọḅọ nile? Ahịhịa apụtawo, ahịhịa ndụ dị nro na-egosikwa onwe ya, Achịkọtakwa akwụkwọ nri nke ugwu. Umu-aturu diri uwe-gi, ewu bu kwa ọnu-ahia nke ubi. Ma miri-ara ewu ka i gēzuzu ihe-oriri-gi, na nri ulo-gi, na iji zù umu-aḅọghọ-gi. Ilu 27:23-27

Onye nālu ala-ubi-ya gēriju nri: Ma onye nāḅaso ndi-efu gābu oḅeye afọ. Ilu 28:19

Ọ tugharia uche n'ubi, zuta ya: n'ihe-omume aka-ya abua ka o ji ku ubi-vine. Ilu 31:16

Ọzọ, urù nke uwa diri ihe nile: eze onwe-ya nēje ozi n'ọhia. Eklisiastis 5:9

Ndọḅu nile nke madu nādọḅu onwe-ya n'ọlu diri ọnu-ya, ma ọchichi adighi-eju afọ. Eklisiastis 6:7

Onye nēlekwasi ifufe anya agaghi-agha nkpuru; Ọzọ, onye nēlekwasi igwe-oji anya agaghi-ewe ihe-ubi. Ghaa nkpuru-ọghigha-gi n'ututu, ma eḅochi-kwa-la aka-gi n'anyasi: n'ihi na i imaghi ma-ọbu nke gāgara nke-ọma, ma-ọbu nka ma-ọbu nke ahu, ma-ọbu na ha abua gādi nma n'otù. Eklisiastis 11:4, 6

Ndị amụma

Ntị-gi abua gānu kwa okwu n'azu gi, si, Nka bu uzọ, jegharinu nime ya, mḅe unu nēche iru n'aka-nri, na mḅe unu nēche iru n'aka-ekpe. Unu gēmeru kwa ihe-nkpuchi nke arusi ọla-ọcha-gi nile apiri api, na ihe-ichọ-nma nke arusi ọla-edo-gi nile awuru awu: i gātufu ha dika ákwà-nḅokwasi; i gāsi ya, Si n'ebe a pua. Ọ gēnye kwa miri-ozuzo nke nkpuru-gi, nke i gāgha n'ala; na nri nke ihe-ọmume nke uwa, ọ gābu kwa abuba, juputa kwa: n'ubọchi ahu anu-ulo-gi gāta nri n'ebe-ita-nri nke sara mbara. Ehi na umu-inyinya-ibu nke nātọ ala gēri kwa ọka-nsure-ọku nēsì ísì utọ, nke ejiworo osekè na ihe-ichu-àjà chucha. Aịzaya 30:21-24

Ngọzi nādiri unu ndi nāgha nkpuru n'akuku miri nile, ndi nēzipu ukwu ehi na inyinya-ibu n'ebe ahu. Aịz 32:20

Ala kpọrọ nkụ gāghọ ọdọ-miri, ala kpọrọ nkụ gāghọ kwa isi-iyi miri: n'ebe-obibi nke nkita-ọhia, ebe ọ bula dina, ka ahihia nke nwere amì na apiti gādi. Aịzaya 35:7

N'ìhi gini ka unu nēmefu ego n'ihi ihe nābughi nri? na ndọḅu-unu nādọḅu onwe-ya n'ọlu n'ihi ihe nādighi-eju afọ? Ṅaam nti nke-uku, rie-kwa-nu ezi ihe, ka abuba tọ kwa nkpuru-obi-unu utọ. Aịzaya 55:2

N'ihi na dika miri-ozuzo nērùda, na snow nēsi kwa n'elu-igwe laghachi, we ghara ilaghachi n'ebe ahu, ma nēweta ala miri, we me ka ọ muputa, pue, ka o we nye onye nāgha nkpuru, nye kwa onye nēri nri: otú a ka okwum gādi, bú nke nēsi n'ọnum puta: ọ gaghi-alaghachikutem n'efu, kama ọ gēme ihe ahu nke nātọm utọ, ọ gēziga kwa ya n'ihe ahu. Aịzaya 55:10-11

N'ihi na otú a ka Jehova siri ndikom Juda na Jerusalem, Tiwanu ala-ubi-unu, unu ewe-kwa-la nkpuru n'etiti ogwu. Jeremaịa 4:3

Okwu Jehova we ruem nti, si, Nwa nke madu, mḅe ala ahu emehieworo megidem site n'imekpu ajọ omume, M'gēseti kwa akam n'aru ya, tipia kwa nkpa-n'aka nke achicha-ya, zite oké unwu n'aru ya, bipu madu na anumanu nime ya: Ezikiel 14:12-13 .

Akua ya n'ezi ala n'akuku oké miri, ka o we mia alaka, ka o we mia nkpuru, ka ọ we buru osisi vine mara nma. Ezikiel 17:8

Unu gēbi kwa n'ala ahu nke M'nyere nna-unu-hà; unu gābu-kwa-ram otù ndi, Mu onwem gābu-kwa-ra unu Chineke. M'gāzọputa kwa unu n'ọrurú-unu nile: M'gākpọ kwa ọka, ba uba, M'gaghi-atukwasi kwa unu oké unwu. M'gēme kwa ka nkpuru osisi na ihe-omume nke ubi ba uba, ka unu we ghara inata ita-uta nke oké unwu ọzọ n'etiti mba nile. unu gēcheta kwa uzọ ọjọ nile unu, na omume nile unu nke nādighi nma, unu gāsọ kwa onwe-unu oyi n'anya-unu n'ihi ajọ omume nile unu na n'ihi ihe-árú nile unu. Ezikiel 36:28-31

Ghaara onwe-unu ihe n'ezi omume, were ebere were ihe-ubi; tiwanu ala-ubi-unu: n'ihi na oge eruwo ichọ Jehova, rue mḅe Ọ gābia, me ka ezi omume zokwasi unu. Hosea 10:12

M'we nye kwa unu ezé ọcha n'obodo-unu nile, na ukọ nri n'ebe-unu nile: ma unu alaghachikuteghm, ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta. M'we ḅochie unu miri-ozuzo, mḅe ọnwa atọ fọduru iru owuwe-ihe-ubi: M'we me ka miri zokwasi n'otù obodo, M'we meghi ka miri zokwasi obodo ọzọ: otù òkè miri nēzokwasi, òkè nke miri-ozuzo-ya nēzokwasi we kpọnwua. Obodo abua ma-ọbu atọ we nāwaghari rue otù obodo, iṅu miri; ma afọ ejughi ha: ma unu alaghachikuteghm, ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta. Ejiwom nchè na-ebu iwe tiḅue unu: mḅe ubi-unu aḅara ogige na ubi-vine-unu na osisi fig-unu na osisi olive unu ba uba, palmerworm nēripia ha: ma unu alaghachikuteghm, ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta. Ezitewom ajọ ọria nēfe efe n'etiti unu, dika Ijipt si di: m werewo mma-agha ḅue umu-okorọbia-unu, chiri inyinya-unu bupu; M'we me ka ísì utọ nke ọmuma-ulo-ikwū-unu rigoro n'oghere imi unu: ma unu alaghachikuteghm, ọ bu ihe si n'ọnu Jehova puta. Emọs 4:6-10

Ọ bu ezie na osisi fig agaghi-ama ifuru, ọ bu ezie na nkpuru agaghi-adi n'osisi vine; ndọḅu nke olive gāgwusi, ma ubi nile agaghi-ami ihe-oriri; agēbipu ìgwè ewu na aturu n'ebe-ita-nri, ọ dighi kwa ìgwè ehi gādi n'ebe-ita-nri: ma m'gāṅuri na Jehova, m'gāṅuri kwa ọṅu na Chineke nke nzọputam. Habakuk 3:17-18

Ọ̀ bu oge unu, unu, ibiri n'ulo nile unu ewusiri ike, ma ulo a tọḅọrọ n'efu? Ma uḅu a otú a ka Jehova nke usu nile nke ndi-agha siri; Tụlee ụzọ gị. Unu aghawo ọtutu ihe, webata nke-ntà; unu nēri ihe, ma unu adighi-eriju afọ; unu nāṅu, ma ọ dighi ihe-ọṅuṅu nēju unu; unu nēyiwe unu uwe, ma ọ dighi onye nākpọ ọku di; ma onye nāluta ugwọ-ọlu nāluta ugwọ-ọlu itiye ya n'akpa nwere oghere. Otú a ka Jehova nke usu nile nke ndi-agha siri; Tụlee ụzọ gị. Hagaị 1:4-7

N'ihi na nkpuru ahu gādi nke-ọma; osisi vine gāmi nkpuru-ya, ala gēme kwa ihe-ọmume-ya, elu-igwe gēnye igirigi-ha; M'gēme kwa ka ndi nka fọduru nweta ihe ndia nile. Zekaraya 8:12

Webatanụ otu ụzọ n'ụzọ iri nile n'ụlọ nkwakọba ihe, ka ihe oriri wee dị n'ụlọ m, werekwanụ m nwapụtara m ugbu a, ka Jehova nke ụsụụ ndị agha kwuru, ọ bụrụ na m gaghị emeghe unu windo nke elu-igwe, wụsakwa unu ngọzi, ka ohere wee ghara ịnara ya. M'gābara kwa onye nēripia nba nba n'ihi unu, ma ọ gaghi-emebi nkpuru ala-ubi-unu; vine-unu agaghi-atu kwa nkpuru-ya tutu oge erughi n'ọhia, ka Jehova nke usu nile nke ndi-agha siri. Mba nile gākpọ kwa unu ndi agọziri agọzi: n'ihi na unu gābu ala nātọ utọ, ka Jehova nke usu nile nke ndi-agha siri. Malakaị 3:10-12

Oziọma

Mḅe ahu Ọ si ndi nēso uzọ-Ya, Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma ndi-ọlu di ole-na-ole; Ya mere, nāriọnu Onye-nwe owuwe-ihe-ubi, ka O zipu ndi-ọlu ba n'owuwe-ihe-ubi-Ya. Matiu 9:37-38

O we gwa ha ọtutu ihe n'ilu, si, Le, ọgha-nkpuru puru ibu nkpuru; Ma mḅe ọ nāgha nkpuru, ufọdu we da n'akuku uzọ, anu-ufe we bia ripia ha: ufọdu we da n'elu nkume di elu, ebe ha nēnweghi ọtutu ala: ngwa ngwa ha we pue, n'ihi na ha enweghi omimi nke ala: Ma mḅe anyanwu wara, ha we rechapu; ma n'ihi na ha enweghị mgbọrọgwụ, ha akpọnwụwo. Ufọdu we da n'etiti ogwu; Ogwu ahu we pue, kpaḅue ha: ma ndi ọzọ da n'ala di nma, mia nkpuru, ọzọ ọgu ise, ọzọ ọgu atọ, ọzọ ọgu atọ. Onye nwere nti inu ihe, ya nu. Matiu 13:3-9

Ilu ọzọ ka Ọ tuara ha, si, Ala-eze elu-igwe di ka nkpuru mọstad, nke nwoke were, gha n'ubi-ya: nke kachasi ntà n'ihe nile nkpuru-ọghigha: ma mḅe o tolitere, ọ bu ihe uku n'etiti ahihia, we ghọ osisi, ka anu-ufe nke elu-igwe bia nānọ n'alaka-ya nile. Matiu 13:31-32

N'ihi nka Ọ si ha, Owuwe-ihe-ubi riri nne n'ezie, ma ndi-ọlu di ole-na-ole: ya mere, nāriọnu Onye-nwe owuwe-ihe-ubi, ka O zipu ndi-ọlu ba n'owuwe-ihe-ubi-Ya. Luk 10:2

O we tu kwa ilu nka; Otù nwoke nwere osisi fig nke akuworo n'ubi-vine-ya; o we bia chọ nkpuru n'elu ya, ma ọ dighi ihe ọ bula nāchọ. O we si onye-ọlu-ubi-ya, Le, arọ atọ ndia ka m'nābia nāchọ nkpuru n'osisi fig a, ma ọ dighi ihe m'chọtaworo: ḅutu ya; n'ìhi gini ka o nējipia ala? O we za, si ya, Onye-nwe-ayi, rapu kwa ya n'arọ a, rue mḅe m'gāgwusa ya buruburu, kpofue ya: ma ọ buru na ọ mia nkpuru, nke-ọma: ma ọ buru na ọ bughi ya, i gēḅutu kwa ya emesia. Luk 13:6-9

Ùnu si, Ọnwa anọ fọduru, owuwe-ihe-ubi ewe bia? le, asim unu, welie anya-unu elu, le kwa ubi nile; n'ihi na ha achawo ihe-ubi uḅu a. Ma onye nēwe ihe-ubi nānara ugwọ-ọlu, nāchikọta kwa nkpuru nye ndu ebighi-ebi: ka ma onye nāgha nkpuru na onye nēwe ihe ubi we ṅuria ọṅu n'otù. Jọn 4:35-36

N'ezie, n'ezie, asim unu, Ọ buru na ọka wheat ada n'ala nwua, nání ya ka ọ nādi: ma ọ buru na ọ nwuru, ọ nāmi nkpuru ri nne. Jọn 12:24

Mḅe ha ruru ala, ha hu ọku icheku n'ebe ahu, na azù dikwasa n'elu ya, na achicha. Jisus si ha, Wetanu ufọdu nime azù unu ḅuru uḅu a. Jọn 21:9-10

Otú ọ di, ọ rapughi Onwe-ya n'ọḅa-ama, n'ihi na O mere ezi ihe, we nye ayi miri-ozuzo site n'elu-igwe, na mḅe ọmùmù, nēmeju obi-ayi n'ihe-oriri na ọṅù. Ọrụ 14:17

Akwụkwọ ozi

Ma nka ka m'nēkwu, Onye nāgha nkpuru nke ntà gēwere kwa akanta-ubi ghọ; ma onye nāgha nkpuru n'uba gēwe kwa ihe-ubi n'uba. 2 Ndị Kọrịnt 9:6

Ma Chineke puru ime ka amara nile ba uba n'ebe unu nọ; ka unu, ebe unu nēnwezu ihe nile mḅe nile n'ihe nile, we ba uba n'ezi ọlu ọ bula: (dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Ọ ḅasaworo n'èzí; O nyewo ndi-oḅeye: ezi omume-Ya nādiru mḅe ebighi-ebi. 2 Ndị Kọrịnt 9:8-11

Ka ike gwu-kwa-la ayi n'ime ihe-ọma: n'ihi na mḅe oge-ya ruru ayi gēwe ihe-ubi, ma ọ buru na ayi adaghi mba. Ndị Galetia 6:9

N'ihi na ọbuná mḅe ayi na unu nọyere, nka ka ayi nyere unu iwu, ka ọ buru na onye ọ bula nāchọghi ilu ọlu, ya ghara kwa iri ihe. 2 Ndị Tesalonaịka 3:10

Apocrypha

N'ihi na dika onye-ọlu-ubi nāgha nkpuru nke-uku n'ala, ku kwa ọtutu osisi, ma ihe anāgha nke ọma n'oge-ya adighi-adi elu, ọzọ kwa, ihe nile akuworo adighi-agbanye mgbọrọgwụ: otú a ka ọ di nke ndi anāgha n'uwa; Agaghị azọpụta ha nile. 2 Esra 8:41

Dika nkpuru nke onye-ọlu-ubi nāla n'iyì, ọ buru na ọ rigoghi, ma ọ dighi miri-ozuzo-gi nānara n'oge-ya; ma-ọbu ọ buru na oké miri-ozuzo di, mebie ya: otú a ka madu gāla kwa n'iyì, bú onye eji aka-gi kpu, nke anākpọ kwa onyinyo-gi, n'ihi na i di ka Onye ahu, Onye I meworo ihe nile n'ihi ya, were ya tuyere nkpuru onye-ọlu-ubi. 2 Esra 8:43-44

Ọ we zam, si, Dika ubi di, otú a ka nkpuru di kwa; ka okooko osisi dị, ndị dị otú ahụ ka agba dịkwa; dika onye-ọlu di, otú a kwa ka ọlu di; ma dika onye-ọlu-ubi di n'onwe-ya, otú a ka ọlu-ubi-ya di kwa: n'ihi na ọ bu oge nke uwa. 2 Esra 9:17

... n'ihi na npako di n'iyì na ọtutu ahuhu, ọ bu kwa n'ikwa-iko-n'iyì di kwa n'ikwa-n'iyì na oké unwu: n'ihi na ajọ omume ka nne nke oké unwu di. Tobit 4:13

Nwa-okorọbia ahu we me dika mọ-ozi ahu nyere ya iwu; mḅe ha susiri azù ahu, ha rie: ha abua we je, rue mḅe ha biaruru Ekbatane nso. Tobit 6:5

Ngọzi nādi-kwa-ra onozi ahu, bú onozi ahu, onye nēwere aka-ya me ajọ omume, onye nēchèghi kwa ajọ ihe megide Chineke: n'ihi na agēnye ya onyinye-inata-iru-ọma nke okwukwe, na ihe-nketa n'ulo uku Jehova nke nātọ utọ n'obi-ya kari. Amamihe nke Sọlọmọn 3:14

Akpọ-kwa-la ọlu di ike asì, na ọlu-ubi asì, nke Onye kachasi ihe nile elu doziri. Saịrak 7:15

Onye nālu ala-ubi-ya gāba kwa obo-ya: ọzọ, onye nēme ihe nātọ ndi uku utọ, agāḅaghara ajọ omume. Saịrak 20:28

Mḅe i nwetaworo ihe-onwunwe-ọmuma n'ubi nile, were nkpuru-gi gha ya, tukwasi obi n'idi-nma nke osisi-gi. Saịrak 26:20

Ha we gwu ala-ubi-ha n'udo, ala we me ka ihe-ọmume-ya me-kwa-ra ka osisi ọhia me nkpuru-ha. 1 Maccabee 14:8

Akwụkwọ Iden echefuru

Ya mere, ndị mmadụ kwesịrị itinye onwe ha n'ọrụ ugbo na ịkọ ala ka site na nke a, ha nwere ike nweta ihe ọkụkụ n'ụba. N'ụzọ dị otú a, a na-akọ ihe n'ụdị ọ bụla ma na-ewe ihe ubi n'ụba n'ala ahụ dum e kwuru n'elu. Akwụkwọ ozi nke Aristias 5:9-10

Ndị obodo site n'ịkwaga n'ime ime obodo na ibi n'ime obodo wetara ọrụ ubi n'ihere: ma ka ha ghara ibi n'obodo ahụ, eze nyere iwu ka ha ghara ịnọ na ya ihe karịrị ụbọchị iri abụọ. Akwụkwọ ozi nke Aristias 5:13

Ya mere, unu egela ntị n'ịma mma nke ụmụ nwanyị, atụkwasịkwala uche unu n'okwu ha; ma jegharia n'otù obi n'egwu Onye-nwe-ayi, me-kwa-nu ndọḅu n'ezi ọlu, na n'ọmuma-ulo-ikwū, na n'anu-ulo-ikwū-unu, rue mḅe Onye-nwe-ayi gēnye unu nwunye, onye Ọ nāchọ, ka unu we ghara ahuhu dika m'kweworo. Agba nke Ruben 2:1

Rudanu azụ n'ịlụ ubi, dọgbukwanụ onwe unu n'ọrụ n'ọrụ ubi ọ bụla, were ekele na-enye Jehova onyinye. N'ihi na Jehova gēji nkpuru mbu nke uwa gọzie gi, dika Ọ gọziri ndi nsọ nile site n'Abel we rue uḅu a. N'ihi na ọ dighi òkè ọ bula enyeworo gi, ma-ọbughi site na abuba nke uwa, nke anēme ka nkpuru-ya sitere n' ndọḅu-ha di n'ọlu. N'ihi na nna-ayi Jekob were ngọzi nke uwa na nke nkpuru mbu gọziem. Testament nke Isaka 1:39-42

Abụ m onye mbụ mere ụgbọ mmiri iji gaa n'elu oké osimiri, n'ihi na Jehova nyere m nghọta na amamihe n'ime ya. M'we buda udọ̀ n'azu ya, setipu uḅọ n'elu osisi ọzọ ziri ezi n'etiti. M'we ba nime ya n'ofè osimiri, nāḅuru ulo nnam azù rue mḅe ayi biaruru Ijipt. Sitekwa n'ọmiko akọrọ m onye ọ bụla m na-amabughị. Ma ọ buru na onye ọ bula bu ọbìa, ma-ọbu aru-aru, ma-ọbu agadi, m'we sie azù ahu, dozi ha nke-ọma, were ha nye madu nile, dika nkpà onye ọ bula, nēnwe iru-uju n'aru ha. N'ihi nka Onye-nwe-ayi were ọtutu azù jurum afọ mḅe m'nānwude; n'ihi na onye ya na ibe ya na-ekekọrịta na-anata ọtụtụ okpukpu karịa n'aka Onye-nwe. Ruo afọ ise, nyere onye ọ bula m huru nime ya. Ma n'oge okpomọkụ, m na-egbu azụ̀, ma n'oge oyi, m na-azụ atụrụ mụ na ụmụnne m. Testament nke Zebulun 2:6-13